

«СВЯТО ПИСАНКИ»

«СВЯТО ПИСАНКИ»

Є таке прислів'я:
«Великдень —славне свято, та без писанки не обійдеться».

ІСТОРІЯ

Писанка — яйце, декороване традиційними символами, які пишуться за допомогою воску й барвників.

Розписують писанки тонкою металевою трубочкою — писачком. По черзі занурюють яйце у різні фарби, дають їм висохнути і утворюється справжнє диво — Великодня писанка. Розфарбоване яйце є символом свята. З писанкою зустрічають весну, готуються до Великодня.

Цей вид мистецтва поширений у багатьох народів світу. З писанками і фарбованими яйцями (крашанками) пов'язано безліч легенд, повір'їв, переказів, звичаїв, традицій, обрядів, які виникли ще в язичницьку добу, видозмінювалися, а з прийняттям християнства набули нової якості — пов'язаної з дійством освячення паски під час найголовнішого християнського свята — Великодня. Звідси і їхня назва — «великодні яйця».

СИМВОЛІКА ПИСАНКИ

З давних давен яйце є символом весняного відродження природи, зародження життя, продовження роду. Фарбоване, розмальоване яйце вважається оберегом, його намагаються зберегти хоча б один рік, до наступного Великодня.

Наші предки вірили, що писанка має магічну силу.

Старі люди і нині вважають її особливою святістю, що приносить добро, щастя, достаток, захищає людину від всього злого.

Писанки носили на могили батьків та дідів.

Святковий великодній обід починали з того, що кожен у родині мав з'їсти хоч шматочок освяченого яйця.

Писанки не лише захищають людину від зла, а й приносять добробут.

А ще, за дуже давньою легендою, найперше яйце мало в середині не жовток з білком, а цілий світ. Тож з яйця світ утворився.

РОЗПИС ПИСАНОК

Розписували писанки дівчата. Кожна потайки ворожила над білою шкаралупою, купали кожне яйце в трав'яних фарбниках-галунах, покривали символами сонця, воскресіння, любові, щастя, родючості. А найкращу дарували нареченому, своєму судженому.

Якщо дівчина дарувала парубкові писанку — це означало, що вона його вибрала. Дівчата малювали писанки і несли на плай, пускали з гори. Куди вона скотилася, звідти буде суджений.

Орнамент писанки пов'язаний з оспівуванням землі, небесних світил, води, знарядь праці, із звичаями та об-рядами, з місцевою рослинністю.

Символічне навантаження має і **кольорова гама писанки**:

Червоний колір — це радість, життя і любов.

Жовтий колір — уособлює місяць і зорі, а в господарстві — урожай.

Блакитний колір — небо, повітря, простір. А ще по-бажання здоров'я.

Зелений колір — розмай весни, воскресіння природи.

Чорний і білий — ушанування душ померлих, подяка ангелові за охорону від лихих сил.

ЗВИЧАЇ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПИСАНКОЮ

- Писанку за всіх часів дарували на знак перемир'я, побажання здоров'я, краси, сили, врожаю.
- Застосовували як запобіжний засіб від стихійного лиха, пожежі, грому, для лікування різних хвороб, від переляку, наговору.
- Писанку качали по зелу й закопували в землю на ниві, щоб хліб колосився і не поліг. Їх підкладали під вулик, щоб роїлися бджоли.

РУХЛИВІ ІГРИ З ПИСАНКАМИ І КРАШАНКАМИ

Найпопулярніша гра крашанками - навбитки

Кожен з гравців вибирає собі крашанки до вподоби а тоді по черзі цокаються чубками крашанок. Чиє яйце не розбилося — той виграв і забирає собі яйце того, хто програв.

Гра крашанками - крутько

У грі крашанки розкручують.

Виграє той у кого крашанка зупиниться останньою. Гра у кидка полягає в тому, що своєю крашанкою треба поцілити одразу у дві чужі.

Гра крашанками - котко

У грі крашанки котять з гірки - по похилій землі. У кого докотиться найдальше - той і виграв. (якщо немає земляної гірки, то можна використовувати похилу дошку).

Гра крашанками - блудько

У цій грі кладуть Крашанку на землю, учасникові що має її знайти зав'язують очі і розкручують. Як знайде писанку - то він виграє.

